

VvOCM
Vereniging van
Oefentherapeuten
Cesar en Mensendieck

Beroepscode voor oefentherapeuten

Versie juni 2018

Inleiding

Voor u ligt de Beroepscode voor oefentherapeuten. De code is door de VvOCM (Vereniging van Oefentherapeuten Cesar en Mensendieck) geformuleerd en weerspiegelt gemeenschappelijke beroepsnormen, beroepswaarden en gedragsregels van oefentherapeuten Cesar en Mensendieck met betrekking tot de uitoefening van het beroep.

Deze beroepscode vervangt de 'beroepscode oefentherapeut (2011)'. De beroepscode is goedgekeurd op de Algemene Ledenvergadering van de VvOCM 12 juni 2017.

De voorliggende beroepscode is gerelateerd aan het ['beroepsprofiel oefentherapeut'](#).

In de beroepscode wordt beschreven hoe de oefentherapeut zich behoort te gedragen bij de uitoefening van het beroep. Bij het formuleren van de beroepscode is rekening gehouden met wet- en regelgeving op het gebied van de (gezondheids)zorg.

Alle oefentherapeuten en ook, stagiaires die de opleiding Oefentherapie Cesar of oefentherapie Mensendieck volgen, zijn gebonden aan de bepalingen uit de beroepscode en dienen daarnaar te handelen. De beroepscode wordt mede als belangrijk toetsdocument gebruikt bij de uitvoering van de voor hen geldende klachten en geschillenregeling.

De volgende aspecten worden in de beroepscode nader toegelicht:

- beroepsuitoefening
- collegialiteit
- relatie met andere zorgverleners
- relatie met cliënten
- stagiair oefentherapeut

Gebaseerd op onderstaande documenten:

- Beroepsprofiel oefentherapeut, VvOCM (2015)
- Beroepscode oefentherapeut, VvOCM (2011)

Aspecten met betrekking tot de beroepsuitoefening

- De oefentherapeut is persoonlijk verantwoordelijk voor de uitoefening van zijn beroep binnen de bevoegdheden overeenkomstig de deskundheidsomschrijving van de oefentherapeut zoals geregeld in de [Wet BIG](#) artikel 34.
- De oefentherapeut hanteert bij de uitoefening van het beroep de grenzen van de eigen deskundigheid en bekwaamheid binnen het beroep, zoals verwoord in het '[beroepsprofiel oefentherapeut](#)'. Elke oefentherapeut moet de volgende competenties uit het beroepsprofiel in praktijk brengen wanneer de specifieke werksituatie erom vraagt:
oefentherapeutisch handelen, communicatie, samenwerking, kennis en wetenschap, maatschappelijk handelen, organisatie en kwaliteit, professionaliteit.

Bij eventueel tekortschietende deskundigheid zal de oefentherapeut trachten de cliënt bij een wel ter zake deskundige collega onder te brengen. Dit kan met name het geval zijn wanneer een specifieke deskundigheid vereist is.

- De oefentherapeut verleent zorg van voldoende kwaliteit en streeft (samen met cliënt) naar beheersing van de kosten. Daarbij zijn van belang:
 - voldoen aan wetgeving: De oefentherapeut hanteert bij de uitoefening van het beroep de geldende wettelijke kaders. (*zie bijlage 1 'relevante wetgeving'*)
 - het op een goed niveau brengen en houden van de kennis en vaardigheden: dit wordt geborgd in het [Kwaliteitsregister Paramedici](#)
 - participeren aan een [klachten- en geschillenregeling](#)
- De oefentherapeut mag alleen melding maken van een specialisme binnen de oefentherapie wanneer die specifieke deskundigheid erkend is door de VvOCM. Tevens dient de therapeut voor deze specialisatie kwaliteitsgeregistreerd te zijn in het desbetreffende register van het [Kwaliteitsregister Paramedici](#).
- De oefentherapeut geeft duidelijkheid over de praktijkorganisatie.
- De oefentherapeut zal slechts gediplomeerde oefentherapeuten – met uitzondering van stagiaires-oefentherapeutische werkzaamheden laten verrichten. Bij het aannemen van een zorgverlener geldt de [vergewisplicht](#). De beroepscode is eveneens van toepassing op stagiaires.
- De oefentherapeut dient een juiste declaratie op te stellen. Declaraties moeten gespecificeerd zijn en op verzoek nader toegelicht kunnen worden. Prijzen voor behandeling dienen duidelijk zichtbaar te zijn in de praktijk en/of op de praktijk website.
- De oefentherapeut dient de continuïteit van de hulpverlening te waarborgen.
- De oefentherapeut neemt de volle verantwoordelijkheid voor het behandelproces.
- De oefentherapeut aanvaardt geen opdrachten, verricht geen beroepsmatige handelingen en doet geen uitspraken die buiten de deskundigheid liggen zoals omschreven in het besluit oefentherapie van de Wet BIG of die in strijd zijn met de beroepscode.
- Deelname van patiënten aan wetenschappelijk onderzoek is vanzelfsprekend uitsluitend op vrijwillige basis mogelijk. De patiënten zullen daarbij geïnformeerd moeten worden over de eventuele aan deelname in het onderzoek verbonden risico's. Ook het doel van het onderzoek, voor zover dit in verband met de betrouwbaarheid van de resultaten mogelijk is, dient aan de patiënten meegedeeld te worden. Een en ander is vastgelegd in de Wet Medisch Wetenschappelijk Onderzoek met Mensen.

Aspecten met betrekking tot collegialiteit

- De oefentherapeut zal zich onthouden van het in het openbaar of ten opzichte van cliënten uiten van kritiek op een collega oefentherapeut. Indien de oefentherapeut ervan overtuigd is dat een collega oefentherapeut handelt in strijd met de beroepscode, zal hij de betrokken collega hierop attenderen.
- Indien er naar het oordeel van de oefentherapeut sprake is van een grove nalatigheid of wanprestatie van een collega oefentherapeut, dan brengt hij dat oordeel, onder mededeling daarvan aan de betrokken collega, ter kennis van het bestuur van de VvOCM en de [Inspectie voor de Gezondheidszorg](#). Client kan gewezen worden op de mogelijkheden om een klacht in te dienen.
- Tijdens waarneming zal de oefentherapeut niet actief cliënten voor zichzelf werven onder de cliënten van de oefentherapeut voor wie hij waarneemt.
- De oefentherapeut probeert het voeren van de beroepsnaam oefentherapeut Cesar/ oefentherapeut Mensendieck door onbevoegden tegen te gaan. Wanneer hij dit signaleert zal hij dit met redenen omkleed melden bij de VvOCM

Aspecten met betrekking tot de relatie met andere zorgverleners

Zie ook: competentieprofiel: 'Samenwerken' [beroepsprofiel oefentherapeut](#).

- De oefentherapeut werkt mee en draagt bij aan multidisciplinaire hulpverlening zonder de eigen beroepsidentiteit en de grenzen van het beroep uit het oog te verliezen.
- De oefentherapeut is ten opzichte van andere zorgverleners bereid tot openheid en communicatie over en evaluatie van zijn handelen met inachtneming van zijn beroepsgeheim. Hij bevordert samenwerking en uitwisseling van kennis en vakinhoudelijke informatie met andere zorgverleners.
- De oefentherapeut zal de verwijzing van een cliënt naar een andere zorgverlener vergezeld doen gaan van relevante inlichtingen en een duidelijke omschrijving van het doel van de verwijzing mits de cliënt hiervoor toestemming geeft.

Aspecten met betrekking tot de relatie met cliënten

- De oefentherapeut behandelt, adviseert en begeleidt de cliënt naar beste vermogen zonder aanzien des persoons.
- De oefentherapeut beschouwt de cliënt als gelijkwaardig medemens en neemt diens waardigheid en eigen verantwoordelijkheid tot uitgangspunt.
- De oefentherapeut houdt cliëntendossiers bij en bewaart deze volgens de '[Richtlijn Verslaglegging, VvOCM](#)'
- De oefentherapeut gaat met de patiënt een behandelrelatie aan en sluit hiermee een 'behandelingsovereenkomst' af met de patiënt.
- De oefentherapeut vraagt cliënt om toestemming voor het verrichten van onderzoek of het instellen en uitvoeren van het behandelplan en geeft cliënt voldoende informatie om hierover te kunnen beslissen. Daartegenover staat dat cliënt alle inlichtingen en medewerking geeft, die nodig is om goede zorg te kunnen verlenen.

Dit betreft informatie over:

- a) De aard en het doel van de behandeling: wat houdt de behandeling precies in? Wat denkt de zorgverlener er mee te bereiken?
- b) De risico's en de gevolgen van de behandeling: welke complicaties of bijwerkingen kunnen optreden?
- c) Eventuele andere behandelingsmogelijkheden: wat zijn daarvan de voor- en nadelen?
- d) De vooruitzichten voor de gezondheidstoestand van de cliënt: wat staat hem te wachten.

Deze toestemming kan mondeling of schriftelijk plaatsvinden. Noteer de informatie je besproken hebt met de patiënt in het dossier, zodat helder is op basis van welke informatie de patiënt toestemming heeft gegeven voor het verrichten van onderzoek of het instellen en uitvoeren van het behandelplan.

- De oefentherapeut kan, met uitzondering van gewichtige redenen, de behandelingsovereenkomst niet voortijdig opzeggen.
- De oefentherapeut is gehouden de rechten van de cliënt in acht te nemen, zoals deze voortvloeien uit de wetgeving, rechtspraak en (behandel)richtlijnen van de VvOCM. Daarbij biedt de oefentherapeut de cliënt:
 - Recht op dataportabiliteit; het recht op persoonsgegevens over te dragen
 - Recht op vergetelheid; het recht om 'vergeten' te worden
 - Recht op inzage; het recht om de door de therapeut verwerkte persoonsgegevens in te zien.
 - Recht op rectificatie en aanvulling; het recht om de verwerkte persoonsgegevens te laten wijzigen
 - Het recht op beperking van de verwerking; het recht om minder gegevens te laten verwerken afschrift en vernietiging van gegevens (hiervoor kunnen kosten in rekening worden gebracht)
 - Het recht met betrekking tot geautomatiseerde besluitvorming en profilering; het recht op een menselijke blik bij besluiten
 - Recht om bezwaar te maken tegen gegevensverwerking.
 - Recht op informatie
 - Recht op privacy en bescherming van de privacy
 - Recht op een behandeling in overeenstemming met de wetenschappelijke standaard
 - Recht om een behandeling te weigeren of stop te zetten

- Recht op vrije keuze van hulpverlener
 - Recht om een klacht in te dienen
- Voor beslissingen over zorg aan minderjarigen en patiënten die hun eigen belangen niet kunnen behartigen gelden aparte regels (zie: 'Richtlijn Verslaglegging bijlage 2; 'Relevante wet- en regelgeving en cliëntveiligheid').
 - De oefentherapeut neemt de geheimhoudingsplicht in acht en eerbiedigt de persoonlijke levenssfeer van de cliënt. Alleen met toestemming van cliënt mogen gegevens verstrekt worden aan **derden**. Deze toestemming is niet nodig bij uitwisseling van gegevens met zorgverleners die rechtstreeks betrokken zijn bij de uitvoering van de behandelingsovereenkomst. Hierbij mag toestemming van de patiënt verondersteld worden.

Wel is het van belang dat de patiënt duidelijk geïnformeerd wordt over welke gegevens er gedeeld worden en met welk doel dit gebeurt. De bespreking van een behandeling in tijdschrift of vakkring valt buiten deze beperkingen, mits de identiteit van de cliënt niet uit de verstrekte gegevens kan worden opgemaakt.

- De oefentherapeut realiseert zich dat een cliënt in de behandelsituatie, gezien de noodzakelijke vertrouwensrelatie, geneigd kan zijn meer van zichzelf te geven of van de ander te vragen dan daarbuiten het geval zou zijn. De oefentherapeut gaat hiermee uiterst zorgvuldig om en bewaart een zekere afstand. De oefentherapeut zorgt ervoor dat verbale en/of fysieke intimiteit geen rol gaan spelen bij de therapeutische zorgverlening. Al het besprokene en alle handelingen dient de oefentherapeut te kunnen verantwoorden naar derden.
- De oefentherapeut vervaardigt en/of gebruikt niet zonder toestemming van de cliënt geluidsopnames of beeldmateriaal. In geval van toestemming worden de opnames alleen gebruikt voor het doel waarvoor schriftelijk toestemming gegeven is door de cliënt.

Aspecten met betrekking tot stagiaires

- De stagiair oefentherapeut dient zich aan de beroepscode te houden, voor zover relevant.
- Een stagiair oefentherapeut dient zich als zodanig aan cliënt kenbaar te maken.
- De stagiair heeft ten opzichte van cliënt dezelfde verantwoordelijkheid als de begeleider. De invulling van de rol van de stagiair is afhankelijk van de fase van ontwikkeling. De stagiair dient zich te houden aan de afspraken die er met de stagebegeleider met betrekking tot de vrijheid van functioneren zijn gemaakt.
- De geheimhoudingsplicht van de stagiair is een gedeelde met de stagebegeleider
- De stagiair dient de begeleider altijd te raadplegen bij twijfel over de juistheid van handelen.
- De stagiair dient de opvattingen van de stage verlenende instelling te erkennen en te respecteren. Indien hier verschil van mening over blijkt te bestaan dient dit tussen partijen besproken te worden. Als het overleg niet tot een oplossing leidt, moet de stage op een andere plek voortgezet kunnen worden. De opleiding heeft een bemiddelende rol hierin.
- De stagiair-oefentherapeut dient zich te houden aan de bepalingen zoals deze zijn vastgelegd in een eventuele stageovereenkomst.
- De stagebegeleider dient een gunstige leersituatie te scheppen en moet de stagiair de gelegenheid bieden zich te ontwikkelen tot het vooraf bepaalde stageniveau.
- De stagiair dient zich begeleidbaar op te stellen door duidelijk te maken wat zijn eventuele problemen zijn en ideeën aan te dragen die het leerproces ten goede komen.

Bijlage 1 Relevante Wetgeving in relatie tot de beroepscode

De meest gangbare [wetten](#) voor de zorg, die een relatie hebben met de beroepscode staan hieronder genoemd:

- Wet op de Beroepen in de individuele gezondheidszorg (BIG);
- Wet geneeskundige behandelingsovereenkomst (WGBO);
- Wet Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).
- Wet Kwaliteit, klachten en geschillen in de zorg (Wkkgz)
- Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling;
- Patiëntveiligheid.

Een toelichting op deze wetten is te lezen in de 'Richtlijn Verslaglegging, bijlage 2; 'Relevante wet- en regelgeving en cliëntveiligheid'.

Toekomstige wetgeving

De (gezondheids)zorg is in beweging. Dat heeft tot gevolg dat er regelmatig nieuwe wetgeving te verwachten is waar oefentherapeuten zich ook aan dienen te houden.